

OULUN KAUPUNGIN VAMMAISNEUVOSTO

Oulun kaupungin vammaisneuvoston kokous 1/2018

Aika: pe 26.1.2018 klo 12.00

Paikka: Oulu10, nvh 142

Jäsenet

Lasse Jalonen, puheenjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset ry

Jorma Inkamo, Oulun Reumayhdistys ry

Hilkka Nivukoski, Oulun Seudun Hengitysyhdistys ry

Kaisu Rundelin, Oulun Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry

Satu Syrjälä, Oulun Invalidien Yhdistys ry

Juhani Uhlgren, Hyvän mielen talo ry - poissa

Sinikka Vuoti, Oulun kehitysvammaisten tuki ry

Tuija Kemppainen, Oulun kaupunki/sivistys ja kulttuuripalvelut - poissa

Merja Peteri, Oulun kaupunki/sivistys ja kulttuuripalvelut - poissa

Raimo Ojanlatva, Oulun kaupunki/hyvinvointipalvelut

Jaana Potkonen, Oulun kaupunki/sivistys ja kulttuuripalvelut

Lyly Rajala, kaupunginhallitus – klo 12.13-13.59

Ari Vanttaja, Oulun kaupunki/yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

Kutsuttu asiantuntija Lauri Louhivirta - poistui klo 14.28.

Esittelijä Pasi Laukka

Asiantuntijasihteeri Merja Niemelä

Merja Pekkarinen,
arkkitehti SAFA, Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen Oy

Timo Tamminen,
arkkitehti SAFA, arkkitehtuuritoimisto Arktes Oy

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.09.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin, mutta asioiden käsittelyjärjestystä muutettiin siten, että hanke-esittelyt voitiin sijoittaa esittelijöille ilmoitettuihin ajankohtiin.

4 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Tiedoksi työvaliokunnan kokousmuistio

Hilkka Nivukoski ei ollut paikalla vammaisneuvoston edellisessä kokouksessa. Muutos kirjataan joulukuun pöytäkirjaan.

5 § Työvaliokunnan seuraava kokous

Työvaliokunnan seuraava kokous on perjantaina 2.2. klo 10-13 Oulun yliopistolla.

6 § Vammaisneuvoston asiantuntijasihteerin tehtävien hoitaminen

Pasi Laukka esitteli asiaa kokouksessa. Sivistys- ja kulttuurijohtaja nimeää vammaisneuvoston esittelijän ja asiantuntijasihteerin.

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen tehtävien uudelleen organisoinnin yhteydessä vammaisneuvoston edellinen asiantuntijasihteerin Antti Koistinen on siirtynyt hoitamaan perusopetuksen koordinoitua. Uusi asiantuntijasihteerin Merja Niemelä hoitaa hallinnollisia valmistelutehtäviä sekä toimii tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan tehtävissä ja avoimen hallinnon edistämisen koordinoinnissa.

Vammaisneuvosto toivotti Merja Niemelän tervetulleeksi asiantuntijasihteerin tehtävään.

7 § Kehitysvammahuollon osaamiskeskus -hankkeen esittely, arkkitehti SAFA Merja Pesonen, arkkitehtitoimisto Lukkaroinen Oy

Tahkokankaalla toimiva kehitysvammaisten kuntoutusyksikkö on siirtymässä Peltolaan purettavan psykiatrian hallintorakennuksen tontille tulevaan uudisrakennukseen. Rakennuksessa on kaksi kerrosta: ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvat sisäänkäynnin yhteydessä oleva aula-ruokala, asiakashuoneet ja niiden aputilat, toimintatilat, keittiö- ja huoltotilat, väestönsuoja, varastot sekä osa toimistoista ja neuvottelutiloista. Toiseen kerrokseen sijoittuvat vastaanottohuoneet, toimistotiloja, neuvottelutiloja, henkilökunnan sosiaalitilat sekä taloteknisiä tiloja kuten iv-konehuone. Rakennuslupahakemus on jätetty vuoden 2017 lopulla.

Vammaisneuvosto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kohteesta laadittu esteettömyyssuunnitelma on hyvin laadittu ja ammattimainen. Se ottaa hyvin huomioon tulevien käyttäjien vaatimukset. Kohteen rakentamisen valvonnassa tulee varmistaa, että lopputulos vastaa erikoistason esteettömyysvaatimuksia. Liikkumisen lisäksi esteettömyyden erikoistason on kiinnitettävä erityistä huomiota esimerkiksi näkemiseen, kuulemiseen ja selkeyteen liittyviin asioihin. Erikoistason voi tarkoittaa myös jollekin käyttäjäryhmälle räätälöityjä tiloja tai alueita.

Vammaisneuvosto katsoo, että tämän kohteen lupien hakemisessa voidaan käyttää vuoden 2017 säännöstöä, koska se ei käytännössä vaikuta esteettömyyden tasoon heikentävästi.

Muita huomioita:

- ✓ Reitillä LE-paikoilta pääsisäänkäynnille on merkitty reunakivet. Niiden käyttöä tulee välttää, koska kivien ladonnassa jää usein kulkemista hankaloittavia pieniä tasoeroja. Mikäli reunakivet päätetään asentaa, tulee lopputarkastuksessa kiinnittää erityistä huomiota kivien aseteluun.
- ✓ Katos voisi olla isompi saattoliikenteen osalta.
- ✓ Pääsisäänkäynnin ja saattoliikenteen piha-alue on varustettu sulanapitolämmityksellä. Lämmitetyn ja kylmän alueen reunaan muodostuu yleensä jää/lumipolanne. Tuo rajakohta tulee sijoittaa niin että se ei muodosta esteettä kulkureitille ja on huollettavissa koneellisesti. Rajakohtaan voi myös laittaa rakenteellisen kylmäkatkon esimerkiksi ritilällä.
- ✓ Pääsisäänkäynnissä on mainittu, että kynnyks $<20\text{mm}$. Erityistason esteettömissä kohteissa tulee välttää kaikkia pieniäkin kynnyksiä erityisesti pääkulkuväylillä.
- ✓ Terasseille tulevia luiskia ei ole esitetty esteettömyys suunnitelmassa. Vammaisneuvosto vaatii, että niiden detaljit esitetään palautteen yhteydessä sisältäen mm. turvavälineet, käsijohteiden sijainnit ja rakenteet, kallistukset ja käytetyt materiaalit. Kaikissa portaissa riippumatta niiden lukumäärästä tulee myös olla käsijohteet. Portaista/luiskista tulee varoittaa siten, että niiden alku on helppo havaita.
- ✓ Saunominen on osa suomalaista kulttuuria. Tällaisessa kohteessa tulee olla joko nostolautteet tai lattiaan upotettu kiuas/lämmön kierrätysjärjestelmä.
- ✓ LE-veikkojen kalustamisen yhteydessä ei saa käyttää lattiaan kiinnitettäviä tukikaiteita, koska ne aiheuttavat kosteusvaurioita.
- ✓ On ehdoton edellytys, että asukastiloihin mahtuvat tilapäisesti mukaan myös läheiset.
- ✓ Induktiosilmukan toiminta tulee todentaa lopputarkastusvaiheessa.

Vammaisneuvosto pyytää palautetta tästä lausunnosta 28.2.2018 mennessä.

Työvaliokunta esittää vammaisneuvoston toimintasäännön § 3 2. momentin päivittämistä seuraavasti:

”Lisäksi vammaisjärjestöjen yhteiskokouksen esityksestä nimetään viisi varajäsentä, jotka tulevat poissaolevan jäsenen sijaan vammaisneuvoston kokoukseen nimeämisyjärjestyksessä.”

Vammaisneuvosto hyväksyi työvaliokunnan esityksen ja päätti, että muutos viedään hyväksyttäväksi kaupunginhallituksen kokoukseen helmikuussa.

Varajäseniä ei voitu nimetä toukokuussa 2017 pidetyssä yhteiskokouksessa esitysten puutteen vuoksi. Vammaisneuvosto päivittää Oulussa toimivien vammaisjärjestöjen yhteystiedot ja pyytää niiltä esityksiä varajäseniksi.

Todettiin, että vammaisneuvoston esittelijän ja sivistys- ja kulttuurijohtajan päätöksellä Lauri Louhivirta on työvaliokunnan pysyvä asiantuntija. Vammaisneuvoston kokouksissa puheenjohtaja päättää asiat, joiden käsittelyyn Lauri osallistuu.

9 § Oulun lentoaseman hotellihankkeen esittely, arkkitehti SAFA Timo Tamminen arkkitehtuuritoimisto Arktes Oy

Oulunsaloon lentoaseman lähetyville on suunnitteilla kahdeksankerroksinen hotelli. Hotelliin on suunnitteilla yhteensä 175 huonetta. Hotellikonsepti perustuu tiukasti keskieuropalaiseen konseptiin.

Oulun lentoaseman hotelliin rakennuslupahakemus on jätetty vuoden 2017 puolella tarkoituksena minimoida liikkumis- ja toimintaesteisille henkilöille sekä heidän avustajilleen tarkoitettujen huoneiden määrää. Suunnittelua on ohjannut ajatus, että rakennuslupitus voi tapahtua viime vuotisten säädösten mukaan.

Vammaisneuvosto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kohteesta laadittu esteettömyyssuunnitelma on heikkolaatuinen. Kohde tulee suunnitella ja toteuttaa noudattaen erikoistason esteettömyysvaatimuksia. Liikkumisen lisäksi esteettömyyden erikoistasossa on kiinnitettävä erityistä huomiota esimerkiksi näkemiseen, kuulemiseen ja selkeyteen liittyviin asioihin. Erikoistaso voi tarkoittaa myös jollekin käyttäjäryhmälle räätälöityjä tiloja tai alueita. Esimerkiksi osan esteettömistä huoneista tulee sopia kaikin tavoin allergisille ja osassa taas tulee sallia avusta/opaskoirat.

Valtioneuvoston asetus 241/2017 astui voimaan 1.1.2018. Kyseisen asetuksen 13 § määrää majoitustiloista ”*Hotellirakennuksessa ja muussa vastaavassa majoitusrakennuksessa on vähintään viisi prosenttia majoitustiloista, kuitenkin vähintään yhden majoitustilan, sovelluttava liikkumis- ja toimimisesteiselle henkilölle sekä hänen avustajalleen.*” Vammaisneuvosto katsoo, että Oulun lentoaseman

hotellille ei voi antaa rakennuslupaa vanhojen säännösten mukaan. Erityisryhmille ei ole varattu riittävästi huoneita (kaksi kun säädös edellyttää yhdeksää) ja kyseessä on merkittävä poikkeama voimassaolevaan lainsäädäntöön. Vammaisneuvosto edellyttää, että kohde tulee suunnitella ja toteuttaa noudattaen erikoistason esteettömyysvaatimuksia. Perusteena poikkeamille ei voi olla, että kohde on konseptin mukainen. Vammaisneuvosto ei hyväksy myöskään ehdotettua ratkaisua, että erityisryhmien huoneita löytyy vain Juniorsviitin hinta/kokoluokasta. Erityisryhmille tulee tarjota myös normaalin kokoisia ja hintaisia hotellihuoneita. Huonemitoitus 18 neliometriä, on pienempi kuin yleensä normaalissa hotellihuoneessa, joten pääsuunnittelijalta edellytetään hyvää ja tilatehokasta suunnittelua.

- ✓ Kohteessa on luiska pysäköintipaikan puolelta. Siihen ja sen yhteydessä oleviin portaisiin esitetty pelkkä käsijohdemaininta ei ole riittävä. Käsijohteet tulee sijoittaa molemmin puolin sekä luiskaa että porrasta 700/900 mm korkeuksille. Käsijohteiden päät on muotoiltava turvallisiksi ja niiden tulee ulottua 300 mm yli portaasta tai luiskasta. Kaikissa portaissa tulee olla käsijohteet. Portaista/luiskista tulee varoittaa siten, että niiden alku on helppo havaita.
- ✓ Liuskan kaltevuudeksi on esitetty 8 %. Tuo kaltevuus edellyttää että luiska voidaan pitää samassa kunnossa kuin sisätiloissa oleva luiska. Esitetty pieni katos ei riitä eikä tässä ole mitään syytä tuohon jyrkkyyteen, vaan voidaan helposti toteuttaa myös 5 % kaltevuus. Jäteaseman oven sijoittelua voisi miettiä uudelleen turvallisuus- ja hygieniasyistä.
- ✓ LE-wc:iden suunnittelussa tulee huomioida toiminnallisuus ja tilatehokkuus. Lattiaan kiinnitettäviä tukikaiteita ei saa laittaa. Yleisessä käytössä olevaan esteettömään wc-tilaan tulee asentaa avunpyyntöjärjestelmä.
- ✓ Akustiikkaan esim. ruokasalissa, kontrasteihin ja esim. lasiseinien havaittavuuteen on myös kiinnitettävä erityistä huomiota
- ✓ Opasteiden havaittavuuteen ja piha-alueen valaistukseen on kiinnitettävä myös erityistä huomiota.
- ✓ Induktiosilmukan toiminta tulee todentaa lopputarkastusvaiheessa.
- ✓ Hissien tulee noudattaa EN 81-70 -standardia

Vammaisneuvosto pyytää arkkitehtitoimisto Arktes Oy:lta kommentit tähän lausuntoon 28.2.2018 mennessä.

Lyly Rajala poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 13.59.

10 § Käyttösuunnitelma v. 2018

Merkittiin tiedoksi Pasi Laukan esittelemä käyttösuunnitelma vuodelle 2018.

11 § Vierailu kaupunginhallituksessa 12.2. klo 12–13 Kaupunginhallituksen sali

Kaupunginhallituksen vierailuun osallistuvat 12.2. vammaisneuvoston jäsenet Kaisu Rundelin, Jorma Inkamo, Lasse Jalonen, Satu Syrjälä, Sinikka Vuoti ja Hilikka Nivukoski. Lisäksi vierailuun osallistuvat esittelijä Pasi Laukka ja asiantuntijasihteeri Merja Niemelä.

Vierailulla käsiteltävistä asioista laaditaan tiivis asialista työvaliokunnan kokouksessa 2.2.

Lauri Louhivirta poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14.28.

12 § Oulun vammaisystävällinen toimija 2017

Vammaisneuvosto päätti, että vuoden 2017 vammaisystävällinen toimija on ravintola Perla. Asiasta laaditaan mediatiedote.

13 § Palvelualueiden asiat

Sivistys ja kulttuuripalvelut/Tuija Kemppainen

Erityisryhmien liikuntaryhmät ovat palanneet joululomalta ja pyörivät 8.1.-11.5.2018 (viikolla 10 ei ryhmiä). Ks.:

<https://www.ouka.fi/oulu/liikunta-ja-ulkoilu/ohjatut-ryhmat-ja-palvelut>

14 § Muut esille tulevat asiat

1. Tuiranpuiston kaavamuutoksen avoin työpaja järjestetään Tuiran koulun ruokalassa (Koskitie 27) tiistaina 27.2.2018 klo 17.30-20.30. Työpajassa haetaan suuntaviivoja kevään aikana tehtäville maankäytön luonnoksille. Työpajaan toivotaan osallistujia kaikista käyttäjä- ja ikäryhmistä. Lisätietoa kaavamuutoshankkeesta: <https://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/tuiranpuisto>
2. Valtakunnalliselta Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnalta (Vane) on tullut tiedustelu vammaisneuvostoille, millaisissa asioissa neuvostot tarvitsevat koulutusta.
3. Henkilökohtainen avustaminen puhdistus- ja kiinteistöpalvelujen ammattitutkinnossa, opetushallitus on laatinut koulutuksen, 23.3. klo 11 omakustanteinen lounas ja klo 12-16 ohjelma. Tiedotustilaisuus ammattiopisto Luovissa, Veteraanikatu 2.

15 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.53.

Merja Niemelä
asiantuntijasihteeri

Lasse Jalonen
Vammaisneuvoston puheenjohtaja